

Тімко І. А.,
доктор юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри кримінального та
адміністративного права і процесу
Полтавського юридичного інституту
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

УДК 343.1

«ЗАГАДКА ДЕСЯТОГО ПУНКТУ» АБО НОВІ ПІДСТАВИ ДЛЯ ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

У жовтні-листопаді 2017 р. до Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК) були внесені істотні зміни та доповнення, які, серед іншого, торкнулися підстав закриття кримінального провадження. Зокрема, ч. 1 ст. 284 КПК поповнилася двома окремими пунктами, відповідно до яких кримінальне провадження підлягає закриттю в разі, якщо: а) існує нескасована постанова слідчого, прокурора про закриття кримінального провадження щодо того самого діяння; б) після повідомлення особі про підозру закінчився строк досудового розслідування, крім випадку повідомлення особі про підозру у вчиненні тяжкого чи особливо тяжкого злочину проти життя та здоров'я особи.

При цьому, запроваджені нововведення породили цілу низку питань як теоретичного, так і прикладного характеру, зокрема стосовно: а) законодавчого підходу до структурування ч. 1 ст. 284 КПК з урахуванням внесених доповнень; б) взаємозв'язку нововведених підстав для закриття кримінального провадження із правом особи на відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду; в) преюдиційного значення ухвали слідчого судді про відмову у продовженні строку досудового розслідування при обранні підстави для закриття кримінального провадження.

Метою статті є аналіз вказаних змін, встановлення специфіки нововведень, надання авторської оцінки їх юридичної досконалості та висловлення прогнозів щодо особливостей прикладного правозастосування.

Результатами наукового опрацювання автором цієї проблематики стали висновки стосовно: розмежування ідентичних за нумерацією пунктів ст. 284 КПК; співвідношення схожих за змістом підстав для закриття кримінального провадження в аспекті права особи на відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду; наявності взаємозв'язку підстав для закриття провадження та підстав для відмови у продовженні строку досудового розслідування.

Ключові слова: КПК, зміни до КПК, закриття кримінального провадження, закінчення досудового розслідування.

Вислів Конфуція про складність життя у часи змін є актуальним для юридичної професії

загалом, особливо для юридичної професії у державі, правова система якої знаходиться у стані перманентного ре-

формування. При цьому погляд через призму вказаного на сферу нормативної регламентації кримінального процесу дає змогу не лише констатувати доволі високу законодавчу активність щодо внесення різнопланових змін і доповнень до тексту кримінального процесуального закону, але й вказати на спірність та сумнівну доцільність багатьох нововведень. Зокрема, про якість та виваженість низки змін до КПК досить красномовно може свідчити подальше їх визнання неконституційними¹ або скасування нововведень менше ніж через тиждень з початку їх практичної реалізації, зважаючи на цілковиту непридатність для прикладного правозастосування². Разом із тим, окремі нововведення, незважаючи на усю нетиповість, на сьогодні зберігають чинність, а відтак є актуальними для наукового осмислення.

У рамках цієї статті будуть викладені думки та ідеї автора, які виникли стосовно окремих кримінальних процесуальних новел, що спіткали нас (на жаль, в окремих випадках інакше й не скажеш) починаючи із жовтня 2017 р. Зокрема, йдеться про Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» № 2147-VIII від 3 жовтня 2017 р.³ (далі – ЗУ від 3 жовтня 2017 р.) та Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення дотримання прав учасників кримінального провадження та інших осіб правоохоронними органами під час здійснення

досудового розслідування» № 2213-VIII від 16 листопада 2017 р.⁴ (далі – ЗУ від 16 листопада 2017 р.) Показово, що вочевидь усвідомивши спірність деяких із новоприйнятих змін, які запрацювали з 16 березня 2018 р., вже 22 березня законодавець зробив «крок назад» і повернув окремі раніше існуючі нормативні приписи⁵. Разом із тим, переважна більшість нововведень набули чинності та стали частиною нашої правової реальності. У тому числі йдеться і про доповнення ч. 1 ст. 284 КПК новими підставами для закриття кримінального провадження, аналізу яких й присвячена ця робота.

1. Пункт 10 чи пункт 10? Дещо відступаючи від наукового стилю викладення та додаючи певну частку іронії, слід відмітити, що окремі зміни до КПК з позиції їх взаємної узгодженості інколи нагадують ситуацію із написанням листа героями мультиплікаційного фільму «Простоквашино». Так, ЗУ від 16 листопада 2017 р. частину 1 ст. 284 КПК було доповнено окремим десятим пунктом із викладенням нової підстави для закриття кримінального провадження (стосується випадку, коли провадження було розпочато, незважаючи на існування нескасованої постанови про закриття провадження щодо того ж діяння). У свою чергу, ЗУ від 3 жовтня 2017 р. на момент прийняття також передбачив, що з 16 березня 2018 р. частина 1 ст. 284 КПК буде доповнена п. 10, який міститиме підставу для закриття кримінального провадження, пов'язану зі впливом строків досудового розслідування після повідомлення про підозру.

При цьому такий, м'яко кажучи, нестандартний підхід до структурування

¹ Йдеться про надання повноважень із здійснення досудового розслідування органам Державної кримінально-виконавчої служби України.

² Як це мало місце у питанні визначення територіальної підсудності слідчого судді.

³ Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 3 жовтня 2017 р. № 2147-VIII <<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2147%D0%B0-19>> дата звернення 01.06.2018

⁴ Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення дотримання прав учасників кримінального провадження та інших осіб правоохоронними органами під час здійснення досудового розслідування: Закон України від 16 листопада 2017 р. № 2213-VIII <<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2213-19>> дата звернення 01.06.2018

⁵ Мова про вже згадане визначення територіальної підсудності слідчого судді.

ч. 1 ст. 284 КПК ще до набрання змінами чинності викликав серед юристів спроби спрогнозувати, як же виглядатиме результат такої конкуренції законів у тексті самого КПК. Однак у супереч очікуванням (висловлювалися припущення, що, можливо, п. 10 більш пізнього Закону «перекриє» п. 10 більш раннього Закону; або що до набрання змінами чинності законодавець внесе відповідні корективи у нумерацію пунктів), прогнози не справилися і 16 березня 2018 р. інтрига вирішилася найбільш неочікуваним способом: у тексті ч. 1 ст. 284 КПК з'явилося відразу два пункти під номером 10. Тому на сьогодні цей фрагмент ст. 284 КПК виглядає наступним чином:

«1. Кримінальне провадження закривається в разі, якщо:

...

10) існує нескасована постанова слідчого, прокурора про закриття кримінального провадження з підстав, передбачених пунктами 1, 2, 4, 9 цієї частини, у кримінальному провадженні щодо того ж діяння, що розслідувалось з дотриманням вимог щодо підслідності (доповнено ЗУ від 16 листопада 2017 р.);

10) після повідомлення особі про підозру закінчився строк досудового розслідування, визначений статтею 219 цього Кодексу, крім випадку повідомлення особі про підозру у вчиненні тяжкого чи особливо тяжкого злочину проти життя та здоров'я особи (доповнено ЗУ від 3 жовтня 2017 р.)»¹.

При цьому абсурдність ситуації підсилюється тим, що в інших статтях КПК при регламентації питань, пов'язаних із закриттям кримінального провадження, законодавець посилається на «п. 10 ч. 1 ст. 284 цього Кодексу» без будь-яких застережень з приводу того, про який саме із двох пунктів йдеться. Так, наприклад, у ч. 4 ст. 284 КПК зазначено, що «слідчий приймає постанову про закриття кримінального провадження з підстав, передбачених пунктами 1, 2, 4, 9, 10 частини

першої цієї статті»; у абз. 2 ч. 7 ст. 284 КПК встановлено, що «якщо обставини, передбачені пунктами 5, 6, 7, 8, 9, 10 частини першої ст. 284 КПК, виявляються під час судового провадження ... суд постановляє ухвалу про закриття кримінального провадження»; у п. 2 ч. 3 ст. 314 КПК передбачено, що «у підготовчому судовому засіданні суд має право закрити провадження у випадку встановлення підстав, передбачених пунктами 4–8, 10 частини першої або частиною другою статті 284 цього Кодексу».

На перший погляд, може здатися, що законодавчі відсилки до п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК охоплюють як «перший», так і «другий» десятий пункт. Проте врахування специфіки кримінального процесу доводить, що проста загальнолюдська логіка (якщо написано пункт 10 – то це пункт 10) тут не працює (зважаючи на те, що сама ситуація з двома десятими пунктами є алогічною) і фахівець-правозастосовник має підходити до вирішення питання досить виважено із урахуванням системності кримінального процесу.

Так, наприклад, застосування положення ч. 4 ст. 284 КПК, відповідно до якого «слідчий приймає постанову про закриття кримінального провадження з підстав, передбачених пунктами 1, 2, 4, 9, 10 частини першої цієї статті», є можливим лише стосовно «першого десятого пункту» (наявність нескасованої постанови про закриття кримінального провадження), оскільки закриття провадження за «другим десятим пунктом» стосується ситуації, коли у провадженні є підозрюваний, а відтак закрити провадження може лише прокурор. У свою чергу, посилання на п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК як на підставу для закриття кримінального провадження у підготовчому судовому засіданні (п. 2 ч. 3 ст. 314 КПК) або під час судового розгляду (абз. 2 ч. 7 ст. 284 КПК) також саме по собі не дає однозначної відповіді на питання, про який

¹ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI <<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>> дата звернення 01.06.2018

саме з двох десятих пунктів ч. 1 ст. 284 КПК йдеться, що знову ж таки змушує застосовувати закон лише через призму правотлумачення. Вбачається, у цих випадках йдеться також лише про «перший десятий пункт», принаймні, зважаючи на дві обставини. По-перше, вбачається, що підстава, передбачена «другим десятим пунктом» (закінчення строків досудового розслідування), стосується лише стадії досудового розслідування, оскільки передача провадження до суду має відбутися в межах строків досудового розслідування. По-друге, доповнення абз. 2 ч. 7 ст. 284 КПК і п. 2 ч. 3 ст. 314 КПК вказівкою на «п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК» було здійснено ЗУ від 16 листопада 2017 р. – тобто тим Законом, відповідно до якого у ч. 1 ст. 284 КПК з'явився «перший десятий пункт» (ЗУ від 3 жовтня 2017 р., що запровадив «другий десятий пункт», не торкався абз. 2 ч. 7 ст. 284 КПК і п. 2 ч. 3 ст. 314 КПК).

Відтак, доводиться констатувати, що на сьогодні положення КПК, які містять посилання на п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК, не можуть застосовуватися буквально і мають тлумачитися з урахуванням системності приписів КПК, їх цільового призначення, а також зважаючи на закон (ЗУ від 16 листопада 2017 р. або ЗУ від 3 жовтня 2017 р.), яким певне посилання було запроваджено.

2. *Пункт 10 vs пункт 3.* Розгляд специфіки «другого десятого пункту» також зобов'язує звернути увагу на низку його особливостей, зокрема в аспекті правозастосування. Так, відповідно до вказаного законодавчого положення «кримінальне провадження закривається в разі, якщо після повідомлення особі про підозру закінчився строк досудового розслідування, визначений статтею 219 КПК, крім випадку повідомлення особі про підозру у вчиненні тяжкого чи особливо тяжкого злочину проти життя та здоров'я особи».

Передусім, слід відмітити, що абсолютно не зрозуміло, чому в цьому нор-

мативному приписі законодавець робить винятки для тяжких чи особливо тяжких злочинів проти життя та здоров'я особи. Справа в тому, що ст. 219 КПК, яка регламентує питання строків досудового розслідування, як і ст.ст. 249–295¹, які унормовують порядок продовження таких строків, не мають жодних застережень стосовно впливу тяжкості злочину або його спрямованості за предметом посягання на порядок обчислення чи продовження строку досудового розслідування. Стаття 219 КПК встановлює абсолютно чіткі граничні строки досудового розслідування для злочинів усіх чотирьох видів тяжкості. Тому залишається незрозумілим, яке рішення з позиції «другого десятого пункту» ч. 1 ст. 284 КПК має прийняти правозастосовник, якщо закінчився строк досудового розслідування тяжкого чи особливо тяжкого злочину проти життя та здоров'я особи.

Проте, на наш погляд, більш цікавим є інший ракурс проблеми, на який, до речі, вже звертали увагу окремі дослідники¹. Гіпотеза «другого десятого пункту» ч. 1 ст. 284 КПК передбачає його застосування до процесуальної ситуації, яка виглядає наступним чином: строки досудового розслідування закінчуються, проте прокурор не готовий передати провадження до суду, оскільки за відведений час сторона обвинувачення не назбирала достатньо доказів для забезпечення судової перспективи провадження, а у зв'язку із завершенням строку розслідування подальше збирання доказів виключається. Тобто, якщо перефразувати, то вказану ситуацію з такою ж точністю можна описати таким чином: не встановлені достатні докази для доведення винуватості особи в суді і вичерпані можливості їх отримати. У свою чергу, наведене формулювання є не чим іншим, як буквальною відтворенням окремої підстави для закриття кримінального провадження, передбаченої п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК. Відтак, законодавець

¹ О. Лейба 'Дефекти кримінального процесуального законодавства та засоби їх подолання' (дис. канд. юрид. наук, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого 2018) 95–97.

по суті встановив дві можливі підстави для закриття кримінального провадження для однієї і тієї ж фактичної ситуації. При цьому, як це не парадоксально виглядає, але закриття провадження в описаному випадку як за п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК, так і за «другим десятим пунктом» ч. 1 ст. 284 КПК з формального погляду буде законним.

Проте, якщо поглянути на описану вище ситуацію із сутнісної сторони, то проблема, на наш погляд, має характер не локальної технічної помилки, а швидше глобального системного збою у нормативному регулюванні, спрямованому на захист людини як найвищої соціальної цінності. Справа в тому, що досить значна кількість підстав для закриття кримінального провадження передбачена законодавцем не випадково, а для того, щоб максимально чітко відієференціювати різні життєві ситуації і залежно від специфіки кожної передбачити різні юридичні наслідки для учасників кримінального провадження. Саме за наслідками, які настають для учасників кримінального провадження (у першу чергу для підозрюваного, обвинуваченого) залежно від підстави закриття провадження, усі підстави традиційно прийнято поділяти на реабілітуючі і не-реабілітуючі. У свою чергу, звернення до Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду»¹ дає змогу констатувати, що реабілітуючими є лише підстави для закриття провадження, передбачені п. 1, 2, 3 ч. 1 ст. 284 КПК. Стосовно ж «другого десятого пункту» ч. 1 ст. 284 КПК, то він відповідно до вказаного Закону не передбачає права особи на реабілітацію.

Якщо ставити питання про вирішення описаної вище проблеми, то, на наш

погляд, на рівні правозастосування вона має вирішуватися саме на користь застосування п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК, виходячи із засади верховенства права та Конституції України як форми об'єктивації невід'ємних прав людини та їх гарантій (зокрема, такої гарантії, як презумпція невинуватості, елементом котрої є стандарт доказування «поза розумним сумнівом», що передбачає ототожнення недоведеної вини із доведеною невинуватістю). У свою чергу, такий підхід у цілому дає змогу поставити під сумнів доцільність існування «другого десятого пункту» ч. 1 ст. 284 КПК.

3. *Підстави для закриття провадження і підстави для відмови у продовженні строку досудового розслідування: органічний взаємозв'язок чи юридична колізія?* Однією із новацій, якими завдяки ЗУ від 3 жовтня 2017 р. поповнився КПК, став підхід, відповідно до якого компетенція щодо питання продовження строків досудового розслідування перейшла від прокурора до слідчого судді (за винятком продовження строку розслідування до трьох місяців). У свою чергу, для регламентації процедури продовження строку досудового розслідування слідчим суддею КПК було доповнено окремою ст. 295¹, яка передбачила, що за результатами розгляду клопотання слідчого або прокурора про продовження строку досудового розслідування слідчий суддя виносить ухвалу, якою задовольняє таке клопотання або відмовляє у його задоволенні. Зважаючи на те, що ухвала слідчого судді за результатами розгляду означеного питання не підлягає оскарженню (ч. 9 ст. 259¹ КПК), цілком очевидно, що винесення слідчим суддею ухвали про відмову в задоволенні клопотання про продовження строку досудового розслідування після повідомлення особі про підозру по суті змушує прокурора прийняти одне з двох рішень, передбачених ст. 283 КПК:

¹ Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 № 266/94-ВР <<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/266/94-%D0%B2%D1%80>> дата звернення 01.06.2018

скерувати обвинувальний акт до суду (якщо, на переконання прокурора, зібраних доказів достатньо для забезпечення судової перспективи) або закрити кримінальне провадження, якщо зібраних доказів недостатньо (що більш очікувано, зважаючи на факт звернення до слідчого судді з клопотанням про продовження строків досудового розслідування). У свою чергу, варіант закриття кримінального провадження породжує питання про підставу, за якою провадження має бути закрито у зазначеному випадку. Вбачається, що за замислом законодавця вказана ситуація має підпадати під дію «другого десятого пункту» ч. 1 ст. 284 КПК і провадження має закриватися у зв'язку із тим, що після повідомлення особі про підозру закінчився строк досудового розслідування. До такого висновку підштовхує як сутнісний погляд на ситуацію (оскільки йдеться про неможливість продовження досудового розслідування у зв'язку з тим, що строки спливали, а слідчий суддя відмовив у їх продовженні), так і формальний аспект (ст. 295¹ та «другий десятий пункт» ч. 1 ст. 284 КПК є новаціями, запровадженими одним і тим же Законом¹, а відтак, зважаючи на вимогу системності внесення змін до законодавства, повинні бути органічно між собою пов'язаними).

Між тим, встановлюючи підстави для прийняття слідчим суддею рішення про відмову у продовженні строків досудового розслідування, КПК передбачає, що «слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про продовження строку досудового розслідування після повідомлення особі про підозру, якщо слідчий не доведе, що додатковий строк необхідний для отримання доказів, які можуть бути використані під час судового розгляду, або для проведення чи завершення проведення експертизи, за умови, що ці дії не могли бути здійснені чи завершені раніше з об'єктивних причин, а також якщо досліджені під час вирішення цього питання обставини свідчать про відсут-

ність достатніх підстав вважати, що сталася подія кримінального правопорушення, яка дала підстави для повідомлення про підозру, та/або підозрюваний причетний до цієї події кримінального правопорушення (курсив мій – І.Т.)» (ч. 5 ст. 295¹ КПК). Не складно помітити, що дві останні підстави для відмови слідчим суддею у задоволенні клопотання про продовження строку досудового розслідування за своєю суттю є тотожними до конкретних підстав для закриття кримінального провадження: відсутність події кримінального правопорушення (п. 1 ч. 1 ст. 284 КПК) і не встановлення достатніх доказів для доведення винуватості особи в суді (причетності особи до кримінального правопорушення) (п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК). Тому подальше закриття провадження на підставі «другого десятого пункту» ч. 1 ст. 284 КПК (у зв'язку із закінченням строків досудового розслідування) виглядатиме досить сумнівно на тлі ухвали слідчого судді про відмову у продовженні строку розслідування, у якій констатовано відсутність події кримінального правопорушення або недостатність доказів причетності особи до кримінального правопорушення.

Зважаючи на викладені вище міркування, а також на той факт, що, як уже відмічалось, «другий десятий пункт» ч. 1 ст. 284 КПК (на відміну від п. 1 і п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК) є nereабілітуючою підставою для закриття кримінального провадження, на наш погляд, у цьому аспекті є можливість сформулювати певні рекомендації для правозастосовної (принаймні адвокатської) практики. Так, якщо в матеріалах провадження наявна ухвала слідчого судді про відмову в задоволенні клопотання про продовження строків досудового розслідування (у зв'язку з тим, що досліджені під час вирішення цього питання обставини свідчать про відсутність достатніх підстав уважати, що сталася подія кримінального правопорушення, яка дала підстави для повідомлення про підозру,

¹ ЗУ від 3 жовтня 2017 р.

та/або підозрюваний причетний до цієї події кримінального правопорушення), на підставі чого прокурором винесено постанову про закриття кримінального провадження у зв'язку із закінчення строків досудового розслідування після повідомлення особі про підозру (п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК), адвокат-захисник має діяти за наступним алгоритмом:

1) у порядку ст. 303 КПК оскаржити постанову прокурора про закриття кримінального провадження за п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК;

2) керуючись ч. 2 ст. 307 КПК, у скарзі вимагати від слідчого судді (а) скасувати постанову прокурора про закриття кримінального провадження за п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК; (б) зобов'язати прокурора закрити кримінальне провадження за п. 1 або 3 ч. 1 ст. 284 КПК (залежно від того, яка підстава вказана в ухвалі

слідчого судді про відмову в задоволенні клопотання про продовження строків досудового розслідування);

3) на обґрунтування власної позиції долучати до скарги ухвалу слідчого судді про відмову в задоволенні клопотання про продовження строків досудового розслідування, у якій слідчий суддя констатував відсутність достатніх підстав уважати, що сталася подія кримінального правопорушення, яка дала підстави для повідомлення про підозру, та/або підозрюваний причетний до цієї події кримінального правопорушення.

У цілому ж, якщо наші прогнози щодо прикладної прийнятності описаного вище алгоритму дій адвоката справедяться, то це знову ж таки стане аргументом для сумнівів у доцільності існування «другого десятого пункту» ч. 1 ст. 284 КПК.

REFERENCE LIST

LIST OF LEGAL DOCUMENTS

1. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy [Criminal Procedural Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 13.04.2012 № 4651-VI <<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>> data zvernennia 18.01.2018 (in Ukrainian).

2. Pro vnesennia zmin do Hospodarskoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy, Tsyvilnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy, Kodeksu administratyvnoho sudochynstva Ukrainy ta inshykh zakonodavchykh aktiv [On amendments to the Commercial Procedural Code of Ukraine, the Civil Procedural Code of Ukraine, the Code of Administrative Legal Proceedings of Ukraine and other legislative acts]: Zakon Ukrainy vid 3.10.2017. № 2147-VIII <<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2147%D0%B0-19>> data zvernennia 01.06.2018 (in Ukrainian).

3. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv shchodo zabezpechennia dotrymanna prav uchashnykiv kryminalnoho provadzhennia ta inshykh osib pravookhoronnyy orhanamy pid chas zdiisnennia dosudovoho rozsliduvannia [On amendments to certain legislative acts on enforcement of the rights of participants in criminal proceedings and other persons by law enforcement bodies during the pre-trial investigation]: Zakon Ukrainy vid 16.11.2017 № 2213-VIII <<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2213-19>> data zvernennia 01.06.2018 (in Ukrainian).

4. Pro poriadok vidshkoduvannia shkody, zavdanoi hromadianynovi nezakonnymy diiamy orhaniv, sheho zdiisniuiut operatyvno-rozshukovu diialnist, orhaniv dosudovoho rozsliduvannia, prokuratury i sudu [On the procedure for compensation of damage inflicted by a citizen on the unlawful actions of the bodies performing operative investigation activities, prudential institutions, prosecutors and the court]: Zakon Ukrainy vid 1.12.1994 № 266/94-VR <<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/266/94-%D0%B2%D1%80>> data zvernennia 01.06.2018 (in Ukrainian).

BIBLIOGRAPHY

DISSERTATION

1. Leiba O, Defekty kryminalnoho protsesualnoho zakonodavstva ta zasoby yikh podolannia [Defects of criminal procedural legislation and ways to overcome them] (dys. kand. yuryd. nauk, Natsionalnyi yurydychnyi universytet imeni Yaroslava Mudroho 2018) (in Ukrainian).

Titko I. «Riddle of the tenth item» or new basis to close the criminal proceedings.

In October and November in 2017 Criminal Procedural Code of Ukraine was supplemented by a number of significant changes. In particular, part of the changes regarded the question of closing of criminal proceedings. Article number 284 of the Code of Criminal Procedure was supplemented by new points, which established an independent basis for closing criminal proceedings.

This article is devoted to the analysis of the changes to the Code of Criminal Procedure of Ukraine mentioned above. In this article the main features of changes are considered, the author's assessment of their legal perfection and forecasts for the further application is expressed.

In this article the disadvantages of new amendments to the Code of Criminal Procedure are described. In addition, it is illustrated the peculiarities of interpretation of new changes as well as analyzed the opportunity of compensation for moral harm during the the process of closing criminal proceeding.

The author predicts possible complications, concerning the application of law changes. The situation is considered from the position of defense lawyer. In the article, the author offers advocates the algorithms which aimed at protecting rights of the suspect. Last but not least, the position on the haste and imperfection of individual innovations is expressed and argued. Also new changes to the Code of Criminal Procedure are proposed.

Key words: *Criminal Procedural Code of Ukraine, changes to the Criminal Procedural Code of Ukraine, closure of criminal proceedings, end of pre-trial investigation.*

Стаття надійшла до редакції журналу 27.04.2018.